

Tak jsme opět dostali dlouho očekávanou pozvánku k výletu s názvem

Na Medarda do Moravského Krasu

Všichni jsme tam určitě byli na školním výletě, ale ten byl bez turistických procházek a tak to pro nás připravil náš milovaný a všeho schopný Jára.

Letos nám na výletě chyběli i někteří skalní turisté jako třeba malá Boženka N., Jana V., Růženka, Jarda F. i Bago, snad byli lépe informováni o počasí na střední Moravě s bližším určením Moravský kras, protože letos poprvé nám Medard trošinku pohrozil, že nám nebude posílat jen sluníčko, ale my zkušený turisté umíme chodit i s deštníkem nebo v pláštěnce.

Ráno jako obvykle odjezd v 6:00 z Gottwaldáku (náměstí Republiky nikdo nezná), důležité naložení beček s Šeráčkem u Jardy, pak Chromeč, s veselým nástupem Jany (šégra Lenky S.), pak plynule do Postřelmova, kde nastoupil na vše připravený Tomáš a už rychle spěcháme pro netrpělivé zábřežáky. Proběhlo známé přivítání slivovicí, bez chleba a soli a pak ještě jedna zastávka, kde nastoupilo 'gro' zájezdu: Dáša, Šida, Jirka B. a Hrad, chvíli jsme doufali, že s námi pojedou i Bago, ale ten jen kontroloval, že všichni ve zdraví opustí Zvoli a my pak už rychle přes hory a doly do Rudky u Kunštátu. Náš oblíbený řidič Blažej už ví, že milujeme kruhové objezdy a tak jeden s námi vytočil s takovou noblesou, že ostatní účastníci silničního provozu jen němě zírali a najednou jsme v Rudce a čtvrtěční výlet Jarda naplánoval takto:

Čtvrtek 7.6.2012 – Blaničtí rytíři aj....

Rudka u Kunštátu – prohlídka jeskyně Blanických rytířů, rozhledna Milenka – autobusem ke Kateřinskému mostu – po **červené** Nový Hrad – památník Hradská Cesta – bez značky rozcestí pod Máchovým památníkem – po **červené** – Pokojná – Rudice Hajce – po **zelené** Větrný Mlýn – Rudické propadání – Olšovec hráz – po **červené** kemp Olšovec (13 km)

Jeskyně Blanických rytířů je unikátní dílo inspirované českou historií. Nachází se nedaleko města Kunštátu, na kraji obce Rudka, v nitru kopce nazvaného Milenka. Tvůrcem tohoto jedinečného díla byl rodák z nedalekého Bořitova, Stanislav Rolínek a nadaný sochař samouk. Jeho prvotinou byly zdařilé sochy husitských bojovníků, které vytesal do skal nedaleko svého rodiště netradičním nápadem – hasičskou sekyrkou a púlkou nůžek na střihání ovcí. Vchod do nitra hory hlídá mohutný kamenný lev, zvíře podivuhodné krásy. O to podivuhodnější, že Rolínek ve svém životě skutečného lva nikdy neviděl a pracoval jenom podle obrázku. Okolí jeskyně je upraveno jako park a stává se postupně galerií pod širým nebem. Mladí sochaři zde v rámci mezinárodních sochařských symposií postupně vytváří nové sochy a navazují tak na práci Stanislava Rolínka. Na kopci Milenka stojí kamenná Burianova rozhledna, ze které je za dobré viditelnosti možné zhlédnout Jeseníky, Krkonoše a Pálavu.

Před vstupem do jeskyně jsme dali první cigarety, první kafe a pivo a už rychle do jeskyně s Blanickými rytíři a na rozhlednu Milenka, prý jsou vidět i Jeseníky, ale asi byl opar nebo co, protože jsme nic neviděli. Pak jsme pokračovali autobusem ke Kateřinskému mostu a podle itineráře po červené na Nový hrad, kde jsme se těšili na prohlídku, ale bohužel hrad byl zavřený a tak jen pár fotek okolí a bránu do hradu a zase rychle po značce k památníku Hradská cesta (tato více než 5 km dlouhá cesta spojující Olomučany, Nový hrad (proto název Hradská) a údolí řeky Svitavy byla postavena v letech 1924 – 26. Památník je čtyřhranný a na jeho jednotlivých plochách najdete rozcestník s kilometráží, sluneční hodiny, informace o stavbě cesty a také citáty Anatola France)

U památníku se naše cesty rozešly, protože se mělo jít chvilku bez značení, tak si každý našel tu svou stezku, ta naše se jmenovala Pokojná. Posilnění pivem Páter (Černá Hora) jsme se vydali přes Rudici k Větrnému mlýnu a přes Rudické propadání (které stálo za to), Propadání Jedovnického potoka - Rudické propadání nejmohutnější propadání v Moravském krasu. Vody Jedovnického potoka postupně padají až do hloubky 90 metrů. V propadání se tak nalézá jeden z nejvyšších vodopádů v České republice. V jeskyni se také nalézá Rudická propast, nejhlubší česká suchá propast a Obří dóm, jedna z největších jeskynních prostor v Česku. Srbský sifon pak tuto jeskyni spojuje s Býčí skálou. S Rudickým propadáním bezprostředně sousedí skalní útvar Kolíbky, který je oblíbeným místem horolezců i filmařů.

Cesta k Rudickému propadání je lemovaná skalami a po naučné stezce jsme směřovali do Jedovnice. To jsme ani nevěděli, že v Jedovnici se kromě Olšovce nacházejí i rybníky Budkovan a Dymák. Už jsme za sebou měli Větrný mlýn, propadání, už jsme dokonce viděli i rybník Olšovec, ale kemp (prý 400 m) pořád nikde, ale nakonec jsme přece jen došli a předpokládaná trasa (13 km) byla zdárně ukončena. Letos bylo super ubytování v 5ti místných chatkách s WC + sprchový kout, taky kuchyňka, no super. Snídaně a večeře probíhaly v jídelně, nevím jako ostatní, ale jídlo bylo super a hodně, pro srovnání rače vzpomenout na těstoviny v Českém ráji. Ještě mě překvapilo množství skoro stejných názvů obcí: Klepačov, Olomučany, Rájec-Jestřebí apod., že jsem si připadala jako doma. Na večeři byly řízky a pak u chatky se narazila bečka s Šerákem, začalo se zpívat a najednou hromy blesky, tedy opačně, ale to nám nevadilo ve zpěvu ani při konzumaci piva.

Pátek 8.6.2012 – Macocha a Punkevní jeskyně...

Olšovec – po **červené** Jedovnice – po **žluté** Harbechy rozcestí – po **červené** Vilémovice – po **zelené** Kateřinská Jeskyně – Skalní mlýn – po **modré** Punkevní jeskyně – lanovkou na Macochu po **červené** – Harbechy rozcestí – po **žluté** Jedovnice – po **červené** Olšovec (19 km)

2. den nás čekala Macocha a Punkevní jeskyně. Ráno bylo zataženo, trochu poprchalo, ale rázně jsme vykročili vybaveni pláštěnkami a deštníky po červené směr Jedovnice, Harbechy do Vilémovic, kde byl na rozcestí velmi optimistický kříž, kde nám bylo řečeno, že budeme občerstveni, ale asi přece jen duchovně, takže jsme raději pokračovali v putování. Počasí nejdříve vypadalo, že s deštěm neskončí, ale když se jde do jeskyně, tak to počasí zase není důležité, ale stejně se udělalo krásně a tak rychle dál přes Kateřinské jeskyně na Macochu. Slabší povahy volily cestu lanovkou, ostatní se vydali pěšky. Ve 14 hodin byl sraz před Punkevní jeskyní (překvapilo mě, co tam bylo lidí). Nejdříve trochu krasových pojmů:

Stalaktit – krápník rostoucí od stropu do volných jeskynních prostor
Stalagmit – krápník rostoucí ze dna jeskyně či stěny vzhůru
Stalagnát – sloup, který vznikne srůstem stalagmitu a stalaktitu

Nejdříve jsme prošli přes Přední dóm, kde je 4 m dlouhý stalaktit zvaný Strážce. Sifónová chodba vede do Hlinitých síní, které sousedí se Středním dómem, u jehož stropu je nepřístupná Krystalová chodba. Za Stalagmitovou chodbou klesá dno jeskyně do Zadního dómu, kde je dvojice stalagmitů Trpaslík a Váza s rovnou plochou na vrcholu, pak taky Zajíc (i když s námi nebyl), skupina Turecký hřbitov a dlouhý stalaktit Jehla. Pak jsme prošli síní U Anděla uviděli jsme i Zácionky. Najednou jsme stáli na dně propasti, kde končí tzv. Suchá cesta, jsou tu dvě jezírka Horní a Dolní, které napájí řeka Punkva. Pohled nahoru byl úžasný. Vyslechli jsme pověst o vzniku názvu Macocha a rychle jsme pokračovali na tzv. Mokrou cestu – je to plavba na loďkách po podzemní Punkvě. Vodní dómy mezi dnem Macochy a Pustým žlebem jsou výsledkem činnosti mocného proudu vody, která si tudy pod tlakem hledala cestu na povrch. Stropy i stěny chodeb jsou plny dutin, vírových jam, žlábků a rýh. Pak pokračujeme přes První, Druhé a Třetí jezero k nejkrásnější jeskyni Krasu - Pohádkovému (Masarykovu) dómu, kde bylo vidět plno brček a hůlkových stalaktitů a mohutný prosvětlený stalagnát Husův sloup (kdo chce vědět víc - viz. Wikipedie apod.) Plavba v nás určitě zanechala zážitky při obdivování zdejších podzemních krás, ale najednou všechno končí v místě vývěru Punkvy. Délka zpřístupnění je 1250 m. Pak následuje jízda lanovkou zpět na vrchol Macochy a putování teď už za krásného počasí pokračuje přes Harbechovo rozcestí zpět do Jedovnice. Zase rychle pod sprchu, někteří (Macháčkovi a Dáša) do Olšovce a rychle na večeři – dneska knedlo, vepřo, zelo a pak zase naše nejoblíbenější činnost – naražení pípy a už teče Šeráček a následuje zpívání, popíjení a jiné veselí. V chatce č. 3 však probíhala nějaká ‚kolaborace‘ či co a mnoho skalních členů (nevěřili byste, že i Dvořáci) se tam seskupovali za účelem testování různých moků, ale ostatní hrdinně čelili nepříjemným podmínkám a navzdory větru, dešti jsme ve zpívání a

popíjení nepolevovali. Je pravda, že se ne všechny písničky setkaly s kladnou odezvou, kritiky si vážíme, ale doufáme, že vláda na příštím zasedání zpěv a řvaní v nočních hodinách povolí ba přímo bude od účastníků vyžadovat.

Sobota 9.6.2012 – bunkr v jeskyni aneb jeskyně v bunkru

Jeskyně Jáchymka – po *modré* Býčí skála – Kostelík – po *žluté* Na Újezdě – Malá Macocha – Babice – po *červené* Drátenická jeskyně – Výpustek – Křtiny – po *žluté* Liščí leč – po *zelené* – Budkovan – po *červené* Olšovec (16 km)

3. den po vydatné snídani jsme se vydali do dalších jeskyní, přes jeskyni Jáchymku až na Výpustek, bývalý vojenský bunkr. Prošli jsme částí, která se nachází v údolí Křtinského potoka a donedávna to byl vojenský prostor. A už stojíme před jeskyní Výpustek, kde jsou exponáty bohaté vojenské historie (pro zvědavé opět Wikipedie). Objekt byl armádou opuštěn v roce 2001 a teprve v roce 2007 byla tato jeskyně zpřístupněna, ale až 8. března 2008 proběhlo slavnostní otevření. Prohlídka začíná zachovalým vojenským prostorem, je to 600 m bezbariérové trasy. Viděli jsme maketu celého vojenského objektu, ubytovací a velící pracoviště a pak jsme přešli do prostoru jeskyně, kde však byly všechny krápníky zničeny. Tady byla vybudována expozice s názvem Využívání jeskyní člověkem – Výpustek, jeskyně starých rituálů. Na panelu i od průvodce jsme se dověděli informace o 15 000 letech využívání jeskyní člověkem, také tam byly makety zvířat v životní velikosti (jeskynní medvěd a lev). Dověděli jsme se, že je Výpustek otevřen celoročně. Výklad doprovázela multimediální show ‚Zvuková jeskyně‘, jejíž autorem je Jiří Suchánek. Po dlouhé době a hrozném zimě jsme se konečně dostali na ven, kde bylo podstatně tepleji a pokračujeme k Býčí skále, kde Jarda F. ukazoval, že tato skála je nazvána po něm, ale my sečtělí víme, že je to podle malého bronzového býčka, který zde byl nalezen. Výklad dobrovolného průvodce převzal Jožka, který vždy věděl i něco víc, než placený průvodce. Pak už jsme zase na cestě, jdeme do Křtin a že si s námi počasí dělá co chce, tak jsme museli udělat v Křtinách delší zastávku. Je tam krásný kostel, kde jsme trochu narušili svatební obřad (doufám, že se vzali, i když jestli je to výhra, že?), to je tím, že chceme vidět všechny památky jak se patří zblízka, ale ten kostel byl opravdu krásný. Pak jsme se chtěli posilnit a dalo to dost chození, než jsme se dostali k jídlu. Věta, že už je tam od nás 6 lidí a víc, že nebude obslouženo, nám na chvíli vzala dech, ale v další hospodě jsme to rozjedli. Po jídle jsme se vydali na cestu zpět a zase dilema: 2 značky červená a žlutá, obě do Jedovnice, červená (9,5 km), žlutá (7,5 km), my jsme chtěli kratší, tak jsme šli po žluté (a prý ta červená byla nakonec kratší a hezčí), ale i ta žlutá končila v hospůdce u Olšovce, kde ti, co šli po červené dávno konzumovali pivko. Tak jsme se taky posilnili pivkem a pak už dobře známé: sprcha, večeře (guláš – výborný a vrchovatý talíř) a zase Šeráček a zpěvanky a konečně krásné červánky a pohodový poslední večer.

Neděle 10.6.2012 – konečná...

Jeskyně Balcarka – po *červené* Ostrov U Hřbitova – po *zelené* Pustý Žleb – po *červené* Sloupsko – Šošůvské jeskyně – Sloup (9 km)

4. den bylo nádherné ráno a tak jsme se připravili na slunečný den, plavky, tílka, kraťasy, někteří i sandály. Po snídani a sbalení všech věcí v chatce jsme se vydali autobusem k jeskyni Balcarka, jižně od Ostrova u Macochy, v jádru skalnatého meandru Suchého žlebu zvaného Balcarova skála (více zase v internetu). 5 m vysoký vchod do jeskyně je prý znám už od nepaměti, krápníková výzdoba je nejkrásnější z veřejně přístupných jeskyní. Významné části jsou kruhová propast Rotunda (10 m), pak Galerie, Popeluška a Jubilejní

dómy Masarykovy, to mám z internetu, protože jsem ještě byla promrzlá z Výпустku, tak jsem tuto jeskyni zhlédla jen od provozních budov a raději se vydala po červené do Ostrova, kde u hřbitova jsme s Dášou opustily větší skupinu. Dáša dál nechtěla po červené, asi nějaká alergie a tak jsme se vydaly po cyklostezce Pustým žlebem k Šošůvským jeskyním. Dáša se přiznala, že nějak minula Macochu, (patřila k těm, co jeli dolů i nahoru lanovkou) a tak jsme udělaly odbočku a Dáša nadšeně obdivovala vyhlídky horní (ta ji moc nenadchla) a dolní, ta ji zase úplně dostala, pak zase dilema, zase dvě cesty, no kterou si má člověk vybrat a stejně to pak nedopadne jako v pohádce. Takže jsme zvolily žlutou a byla to krásná trasa s vyhlídkami do propastí, až se tajil dech, ale počasí opět zazlobilo a donutilo nás vytáhnout deštníky a dívat se víc pod nohy. Největší liják jsme přečkali před hospodou pod slunečníkem a pak jsme se vydaly dolů a najednou se před námi objevil náš Holba autobus s Blažejem uvnitř, tak jsme se ohřály a procházkou kolem areálu Sloupsko-Šošůvských jeskyní jsme se vydaly hledat hospodu, zase to přízemní jídlo, že?

Sloupsko-šošůvské jeskyně tvoří rozsáhlý komplex dómů, chodeb a obrovských podzemních propastí, které spojují dvě podzemní patra s výškovým rozdílem 60 metrů. Návštěvní trasa prochází horním patrem. Návštěvníci si mohou zvolit jeden ze dvou prohlídkových okruhů. Krátký okruh o délce 890 metrů prochází sloupskou částí jeskyně a končí v jeskyni Kůlna s archeologickou expozicí. Dlouhý okruh o délce 1760 metrů vede sloupskou i šošůvskou částí jeskyní a rovněž končí v jeskyni Kůlně. Pro tělesně postižené návštěvníky byla velká část jeskyní upravena jako bezbariérová. Jeskyně je významným nalezištěm koster jeskynních medvědů, lvů, hyen a dalších živočichů. Prostory nazývaná Eliščina jeskyně má velmi bohatou krápníkovou výzdobu a také vynikající akustiku, proto je příležitostně využívána pro koncerty komorní hudby. Při rekonstrukci v roce 1997 byla přemostěna Stupňovitá propast a návštěvníkům se tak otevřel nový netradiční pohled. Propast Nagelova, hluboká 80 metrů, je největší podzemní propastí svého druhu v České republice. Pro návštěvníky je zpřístupněna obdobně jako propast Macocha dvěma vyhlídkovými můstky. Šošůvská část, objevená roku 1889, je charakteristická křehkou a barevnou krápníkovou výzdobou. Součástí prohlídkové trasy je také světoznámá archeologická lokalita - jeskyně Kůlna - kde byly nalezeny části lebky neandrtálského člověka asi 45 000 let staré. Archeologický výzkum doložil osídlení a využívání jeskyně od předposlední doby ledové před 120 000 lety až do současnosti.

Před jeskyní se nachází dva zajímavé přírodní útvary. Prvním z nich jsou tři skalní bloky těsně vedle sebe Otec, matka, syn a leží na skále nad parkovištěm. Významnou dominantu tvoří osamělé skalisko Hřebenáč, u kterého se propadá do podzemí Sloupský potok. Tento skalní masív je 20 m vysoký a dal pravděpodobně vsi název Sloup. Po prohlídce jeskyní, šly se obě trasy se setkáváme na parkovišti, opět prší a tak honem do vyhřátého autobusu a rychle domů. No tak zase příště....